

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-08-16
Besvaras senast
2022-08-30

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1872 Restitution av konst

En av de mest omtalade plundringarna av konst och värdeföremål drabbade judiska familjer under Förintelsen. Nazisterna konfiskerade privatägd konst och rensade ut den moderna konsten från tyska museer. Efter kriget splittrades nazistledarnas samlingar, och dessa hamnade även utomlands. Frågan om att restituera stulen konsten är en fortsatt angelägen fråga internationellt, och frågan om att konsten och värdeföremålen ska återföras till de rättmätiga ägarna är fortsatt aktuell.

Washingtonprinciperna 1998 och Terezindeklarationen 2009 är två internationella överenskommelser om identifiering och återlämnande (restitution) av nazikonfiskerade kulturföremål och kan ses som moraliska åtaganden för staterna. De innebär i korthet att nazikonfiskerade konst- och kulturföremål i de allra flesta fall ska lämnas tillbaka till sina ägare om de rättmätiga ägarna kan identifieras. Proveniensen kan bidra till att hitta ägarna som blev av med tillgången, eller anhöriga om överlevande finns. Proveniensforskning innebär att spåra och dokumentera konstverkets väg från den ena ägaren till nästa. Den bidrar till ökad kunskap om konsten och kan blottlägga oegentligheter och illegala eller oetiska transaktioner i ägarkedjan.

Historik i befintliga register som kan ha koppling till historisk plundring bör kunna tillgängliggöras för detta arbete. Sverige kan även ta initiativ till internationellt samarbete som kan bidra till att klarlägga proveniens globalt genom exempelvis insatser för att belysa värdet av ett internationellt konstarkiv. Det behövs insatser som kan bidra till ökad kunskap som kan röra historiska plundringar, men även att framtida plundringar och stölder försvåras när proveniensens och den samlade informationen för konstverk blir sammanhållen. Högklassig konst bör ha proveniensens dokumenterad. Riksantikvarieämbetet redovisade i oktober 2020 ett uppdrag där en satsning på kulturarvsinstitutionernas proveniensforskning föreslås under de närmaste åren.

Med anledning av detta vill jag fråga kulturminister Jeanette Gustafsdotter följande:

Vilka initiativ avser ministern att ta för att arbetet med att klarlägga proveniens prioriteras liksom insatser för restitution av konst?

.....
Nina Lundström (L)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren